

Søer i vandområdeplanerne

**Faktaark
December i
2025**

Hvordan defineres søer i vandområdeplanerne?

Der indgår i alt 985 søer i genbesøget af vandområdeplanerne for 2021-2027 (VP3 II). Der findes forskellige typer af søer afhængig af søernes kalkholdighed, indholdet af humusstoffer (farvetal), saltholdighed eller om søen er dyb eller lavvandet.

Hvad er de største udfordringer i danske søer?

Der er både kemiske og fysiske påvirkninger på søer. Den væsentligste påvirkning på søernes økologiske tilstand er forhøjet fosfortilførsel. Fosfor udledes primært fra landbruget og derudover også fra en række andre kilder såsom renseanlæg, regnbetingede udledning, ukloakerede ejendomme, industri og akvakulturanlæg. Derudover kan vandindvinding og fysiske modifikationer have betydning for søernes tilstand. Udledningen af miljøfarlige forurenende stoffer (MFS) påvirker søernes kemiske tilstand. Trods en tilstrækkelig reduktion af fosforbelastningen til søerne kan fosforophobning i sø-sedimentet betyde, at der går mange år, før den gode økologiske tilstand opnås. Ligesom en skæv biologisk sammensætning (fiskesammensætning domineret af skaller og brasen) kan fastholde søen i en dårlig tilstand.

Hvordan er tilstanden i danske søer?

Ingen af de 985 søer, der indgår i VP3 II, er i både god økologisk og god kemisk tilstand. Opgjort særskilt vurderes ca. 22 % af de tilstandsvurderede søer at være i målopfyldelse for økologisk tilstand, mens ca. 7 % af de undersøgte søer vurderes at være i god kemisk tilstand.

Hvad gøres der for at forbedre tilstanden i danske søer?

178 ud af 795 tilstandsvurderede søer er i målopfyldelse for økologisk tilstand

20 ud af 285 tilstandsvurderede søer er i god kemisk tilstand

Med henblik på at forbedre tilstanden i søerne består den samlede indsats for tredje planperiode af etablering af ca. 1.000 ha fosforvådområder, etablering af træer langs ca. 500 km vandløb, opkøb af ca. 30 dambrug og 77 sørestaureringer.

Nye indsatser ved genbesøget

Etablering af træer langs vandløb med en effekt på ca. 3 tons

Der etableres yderligere 200 ha fosforvådområder med en effekt på mindst 1 tons fosfor i søer.

Der gennemføres forbedret spildevandsrensning for rensningsanlæg og overløb.

Der iværksættes sørestaurering i op til 36 søer.

Skærpelse af fosforlofter til 28 kg/ha fra 2026.

Udviklingsinitiativer

Videreudvikling af fosforrisikokortet og fosforvirkemidler til beskrivelse af en omkostningseffektiv fosforindsats.

Forbedring af vidensgrundlag for fastlæggelse af indsatsbehov og tilstandsvurderinger.

Vidensopbygning vedrørende bæredygtig fosforregulering

Dertil kommer en spildevandindsats for 64 overløb til 13 søer samt overfor 3 rensesanlæg til 3 søer. Desuden er der planlagt udviklingsprojekter, der skal skabe grundlag for at fastsætte resterende indsatser ved vandområdeplanerne for fjerde planperiode.